

**URÁNBÁNYÁK REKULTIVÁLT MEDDOHÁNYÓIN ALKALMAZOTT FEDÉSEK
HATÁSOSSÁGÁNAK VIZSGÁLATA RADON ÉS LEÁNYELEMEINEK
VERTIKÁLIS ELOSZLÁSÁT FELHASZNÁLVA**

**Jónás Jácint Dr. Somlai János, Dr.Kovács Tibor, Dr. Szeiler Gábor, Dr. Várhegyi
András**

*Pannon Egyetem, Radiokémiai és Radioökológiai Intézet,
8200 Veszprém Egyetem utca 10,
jacint.jonas@gmail.com*

Uránbányák, vagy más rádium tartalmú meddo és zagytározók jelentos radon exhalációval rendelkeznek. A radon kiáramlás különböző rétegrendu és vastagságú talajfedéssel csökkenthető. A kovágószolosi rekultivált uránbánya, zagy- és meddohányóinál alkalmazott talaj fedés hatásosságát vizsgáltuk a radon és leányelemeinek mérésén keresztül. Korábban a radonfeláramlást, és a talajok radonvisszatartó képességét a felszíni exhalációval valamint adott mélységben (80 cm) vett talajgáz radonkoncentrációjával jellemezték. Jelentos többletinformációval szolgálnak az általunk elvégzett mérések, mely során 20 cm-enként vett talajgáz radonkoncentrációt határoztunk meg AlphaGUARD radon monitorral, és hasonlítottunk össze a modellek alapján számolt értékekkel. A talajgáz méréseket kiegészítettük, talajnedvesség, és permeabilitás méréssel is, ezáltal meghatározásra került a talaj radonpotenciálja. A fedorétegből vett fúrómag mintákat nagy tisztaságú HPGe gamma spektrométerrel vizsgáltuk. A mérések során meghatároztuk az inaktív talajrétegben a radontól származó hosszú élettartamú leányelemek koncentrációját és vertikális eloszlását. A mért adatokból kiszámítottuk a radon egyes rétegekben való tartózkodási idejét. A kapott eredményekkel validálhatóvá válnak a radon feláramlásra készített matematikai modellek, melyeket a korábbi talajgáz mérések alapján készítették